

Marjan Brouwers

Leegland

roman

Uitgeverij Passage, Groningen

Omslagontwerp: Mariët Visser

Foto auteur: Henk Veenstra

Druk: Wilco

© 2020 Marjan Brouwers & Uitgeverij Passage

Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgeverij Passage, Sint Jansstraat 15, 9712 JM Groningen

ISBN 97890 5452 388 8 / NUR 301

Proloog

Het jongetje ademde meteen. Perfect gevormde roze vingertjes klemden om Walters pink. Even had het gehuild, direct nadat de navelstreng was doorgeknipt, maar nu lag het kind rustig in Cecilia's armen.

'Kijk nou toch. Die vingertjes, die oortjes, hij is perfect.' Ze trok het kind dicht tegen zich aan. 'Wat ruikt hij lekker. Ons kind, Walter, eindelijk.' Haar ogen straalden.

'Alsjeblieft...'

'Ik wil hem houden.' Ze kuste het rossige donshaar.

Hij wilde dat hij kon toegeven, dat hij haar kon geruststellen.

'Zeg nou wat.'

'Wat moet ik zeggen? De Republiek...'

'Rot op met je Republiek. Hij is van mij.'

'Nee, je weet toch...'

'Ik wil het niet horen.'

'Wie weet kunnen we ooit samen...' Hij streek over haar bezwete haren.

'Lieg niet.'

'Dokter Rademaker?' Zijn assistent stond in de deuropening. 'Kan ik het subject meenemen?'

Haastig stond Walter op. 'Ja, breng hem naar het lab. Ik kom zo.'

'Nee, alsjeblieft.' Cecilia hield de baby zo stijf vast dat hij begon te huilen.

Ondanks het zweet op haar gezicht, de wallen onder haar ogen en haar sluike piekharen was ze mooier dan ooit. En gevaarlijker. Walter streek de plooien van zijn smoezelige laboratoriumjas glad. Als hij aan haar smeekbedes toegaf, was alles ver-

loren. Had hij dat voor haar over? Voor dit kind? Nee, hij moest doorzetten. Voor zijn reputatie en de toekomst van de Republiek. Hij gaf zijn assistent een seintje.

‘Beloof me dat je hem geen pijn zult doen, alsjeblieft.’ Ze schermde de baby af met haar lichaam.

‘Dit kind is eigendom van de Republiek,’ snauwde hij. ‘Maak het niet moeilijker dan het is.’ Hij gaf zijn assistent een teken dat hij moest opschieten. Haastig stak de man zijn handen uit naar de baby, maar Cecilia drukte hem nog steviger tegen haar borst.

‘Ik maak hem liever dood dan dat ik hem aan jou geef,’ fluisterde ze en ze greep de wriemelende baby bij zijn beide voetjes, zwaaide hem hoog boven de gladde tegels heen en weer en liet hem los. Op dat moment dook de assistent naar voren, ving het kind op en schreeuwde iets naar de twee wachtposten in de gang. Meteen kwamen ze binnen, grepen Cecilia onder haar oksels en namen haar mee, de kraamkamer uit, terug naar de Vrouwentoren.

Terwijl haar gegil wegstierf, staarde Walter naar de baby in de armen van zijn assistent. Een perfect, voldragen jongetje. Het eerste kind dat was blijven leven na zo veel miskramen en doodgeboren kinderen. Eindelijk had hij succes. Eindelijk kon hij die verschrikkelijke fout herstellen. Waarom voelde hij zich dan zo ellendig? Op dat moment keek het kind hem aan. Niet met de vage, omfloerste blik van een pasgeborene, maar zo krachtig en dwingend dat Walter achteruit wankelde, struikelde en zijn hoofd pijnlijk tegen een metalen stellingkast stootte. ‘Neem hem mee,’ gromde hij.

Uren later zat Walter in zijn kantoor voor zich uit te staren. Zijn slaap klopte pijnlijk. Hij legde zijn vulpen neer en stopte zijn rapport voor president Martens in een envelop. De woorden brandden in zijn brein: ‘Project in volgende fase. Eerste subject gezond. Testen gestart. Prognose positief.’ Als alles naar wens

verliep, kwam er een einde aan deze nachtmerrie en was hun geheim veilig.

Twee deuren verderop waren zijn assistenten begonnen met de eerste testen. Hij zou erbij moeten zijn om toe te zien of ze de juiste procedures hanteerden. Maar hij kon het niet. Niet met dit kind. Hij haalde een zwart notitieboek uit zijn lade. Met trillende hand schreef hij de naam van zijn zoon op de eerste pagina: subject J52A.

Senna

Het was drukkend warm op het plein in enclave Amersfoort-aan-Zee. Op de voorste rijen, pal voor het houten schavot, keken toeschouwers op klapstoelen toe in de brandende zon. Achter hen stonden burgers die geen recht hadden op een zitplaats. Allemaal hadden ze hun ogen strak gericht op de beul die efficiënt de straffen uitvoerde die de Republikeinse rechtbank had opgelegd. Zijn gezicht ging schuil achter een rood masker. Terwijl het zweet langs de grillige tatoeages op zijn ontblote bovenlijf droop, hakte hij handen af, deelde hij stokslagen uit en zette hij brandmerken in blote armen. Het publiek juichte zich schor.

Senna veegde het zweet uit haar prikkende ogen. Ze kon er met haar geboeide handen net bij. Nog maar negen veroordeelden te gaan en ze was zelf aan de beurt. Twee bewakers droegen een huilende man van het schavot. De toeschouwers scholden hem uit. Ze beet op de binnenkant van haar wang. Als zij straks daar stond, zou ze niets laten merken. Zij was een soldaat. Geen laffe deserteur, wat de rechtbank ook beweerde.

Op het schavot wiste de ambtenaar van dienst het zweet van zijn voorhoofd met een sneeuw witte doek. Het was zijn taak om op te sommen wat de veroordeelden volgens de rechtbank hadden misdaan: diefstal, inbraak, overval, belediging van een Republikeinse ambtenaar, opruiende praat, bezit van anti-Republikeinse geschriften. Een vrouw aan zijn voeten smeekte om genade. Haar versleten, bijeengeraapte kleding verraadde dat ze van buiten de enclave kwam: een arme sloeber die was binnengeslopen om iets te eten te vinden. Als kind had Senna vaak genoeg hetzelfde gedaan, maar zij was nooit betrapt. Twee in het zwart

geklede bewakers hielden de vrouw vast zodat ze niet door haar benen zou zakken.

‘Deze vrouw is een dief, een vijand van onze Republiek. En wat doen we met dieven?’ riep de ambtenaar.

‘Hand eraf, hand eraf,’ brulde de menigte.

De ambtenaar gaf de beul het teken dat hij zijn gang kon gaan. De hakbijl die hij uit het vuur haalde, gloeide dieprood. Een dof-fle klap, gegil en gejuich. Senna kreeg een duw en deed een stap naar voren, weer iets dichterbij het schavot.

Ze keek naar de rood aangelopen gezichten van de burgers die de beul aanmoedigden. Wat waren het toch een lafbekken, dacht ze. Morgen konden ze zelf om een of ander vaag vergrijp op dat schavot terechtkomen. Bang voor hun eigen hachje. Waarom nam niemand het op voor de jongen die stokslagen kreeg omdat hij tegen zijn vrienden had gezegd dat hij de president een lul vond? Wie had medelijden met die wanhopige vrouw die een brandmerk kreeg alleen omdat ze een pamflet over staatsvijand Kosse Lester had aangenomen?

Er vloog iets haar kant op en instinctief dook ze in elkaar. Een steen stuiterde weg over de roodbruine tegels. Een jongen schreeuwde iets wat ze niet kon verstaan. Zijn vrienden lachten en ze drongen naar voren tot vlak voor het hek. Een geüniformeerde bewaker grijnsde en liet ze begaan.

Senna rechtte haar rug. Ze liet de scheldwoorden van zich afglijden. Niemand zou haar klein krijgen. Zeker die slappe enclavebewoners niet. Die hadden geen idee van wat zij had meegemaakt. Ze wisten niet dat rekruten van nog geen vijftien jaar onder het puin lagen bedolven. Of dat jongens van hun leeftijd lagen te rotten in een kapotgeschoten kerk. Of dat Yasmin door de terroristen was doodgeschoten in Maastricht toen haar kogels op waren. Nee, niet aan Yasmin denken, dan kwamen de tranen en dat gunde ze die menigte niet.

In de verte rommelde het. Onweer op komst. De ambtenaar begon steeds sneller te praten. Bij de eerste tien gevangenen had hij tot in detail beschreven wat ze hadden misdaan in de ogen van de rechtbank, maar nu beperkte hij zich tot de straf die elke veroordeelde kreeg opgelegd in naam van president Berger en de Republiek Nieuw-Nederland: een brandmerk, tien stokslagen of het afhakken van een lichaamsdeel in combinatie met gevangenisstraf in de enclave, executie door ophanging of deportatie naar Fort Zwolle. Dat laatste kwam neer op de doodstraf, want wie naar Fort Zwolle moest, kwam nooit terug.

Een langgerekte hoge gil en de misselijkmakende stank van verschroeid vlees deden Senna denken aan de hel van Limburg. Ze slikte een paar keer. Niet aan denken, niet kokhalzen. Ze keek op naar het schavot. Een donkerharig meisje strompelde huilend tussen twee wachters van de trap af en werd weggeleid richting het Enclavehuis, in afwachting van haar deportatie naar Fort Zwolle.

Het onweer kwam nu snel dichtbij. Senna zag de toeschouwers nerveus om zich heen kijken. Bang voor noodweer, natuurlijk. De vraag was wie dapper genoeg was om als eerste te vertrekken. Eigenlijk hadden deze burgers net zo weinig keuze als soldaten op het slagveld, bedacht ze. Als soldaat moest ze wachten tot haar meerdere het sein voor terugtrekken gaf. Zolang de ambtenaar en de beul doorgingen met het voltrekken van de vonnissen, zou geen burger durven weggaan uit angst gerapporteerd te worden door een informant van de Geheime Dienst.

Senna vloekte zachtjes. Tien jaar lang was het leger haar familie geweest. Natuurlijk zat er soms een rotte appel tussen, die maten verraadde aan de Geheime Dienst. Maar toch niet in haar eigen compagnie? Ze had zichzelf wijsgemaakt dat ze vrijuit met haar vrienden kon praten. Nachtenlang had ze er niet van kunnen slapen. Iemand had haar erbij gelapt. En het ergste was dat haar kapitein het niet eens voor haar had opgenomen. Vertrouw

niemand, fluisterde Yasmin in haar hoofd. Vertrouw alleen jezelf.

Haar ogen flitsten over de eerste rij voor het schavot waar de maten van haar compagnie naast elkaar zaten in hun onberispelijke uniform, met een messcherpe vouw in hun broek, hun laarzen glimmend gepoetst. Kameraden voor wie ze haar leven had willen geven en zij het hunne voor haar. Zo veel bekende gezichten, zo veel vrienden die ze bijna haar hele leven had gekend. Ze waren samen gerekruteerd, hadden zij aan zij gevochten, gerouwd om hun doden en hun overwinningen gevierd. En nu hoorde zij er niet meer bij. Niemand die haar blik zocht of haar geruststellend toeknikte. Waarom waren ze gekomen? Om haar te vernederen? Of moesten ze verplicht toekijken hoe zij werd gebrandmerkt als deserteur? Hadden ze in de gaten dat de kapitein haar opofferde om zichzelf te redden?

Daar zat hij in hun midden; de gouden strepen op zijn groene pet flonkerden in de zon. Ze had tegen hem opgekeken, was hem zelfs dankbaar geweest, omdat hij haar had gered van een uitzichtloos bestaan in het ontheemdenkamp. Tien jaar was ze geweest toen hij haar had gerekruteerd. Hij had van een verwilderd kind een soldaat gemaakt. Niet eerlijk. Ik heb dit niet verdiend. Ik ben niet gedeserteerd, ik heb jullie niet in de steek gelaten.

Weer een duw in haar rug. Wat zou Yasmin nu zeggen? Zou ze een grap maken of haar juist keihard uitschelden? Het laatste waarschijnlijk. Zou ze hetzelfde voor haar hebben gedaan? Yasmin lachte. Ja natuurlijk was ik teruggegaan, gek. Ik had me alleen niet laten betrappen.

Veel te snel was het haar beurt. Niets laten merken nu. Een bewaker legde een vlezige hand in haar nek en hield haar stevig vast.

‘Burgers, soldaten, kijk naar dit schepsel,’ begon de ambtenaar. ‘Een triest geval.’

Een harde donderklap onderbrak zijn tirade. Senna keek om-

hoog naar de zwarte wolken die vanuit het westen dichterbij kwamen. Dat werd een flinke bui.

‘Deze jonge vrouw dankt haar leven aan de genade van kapitein Constant,’ ging de ambtenaar verder. ‘Hij leidde haar op voor ons almachtige leger. En wat deed zij? Ze liet haar maten in de steek!’

‘Deserteur, deserteur,’ scandeerde het volk.

Niet waar, niet waar, dacht ze. Leugens. Ze klemde haar kaken op elkaar.

‘Ja, burgers, een laffe deserteur, die heulde met de vijand.’

‘Verrader, verrader.’ De stemmen dreigden haar als een golf van haat te overspoelen.

Ze sloot haar ogen en was terug in de kapotgeschoten straten van Maastricht, waar de weerstand veel groter was dan de kapitein had verwacht. ‘We rollen die bende in één nacht op,’ had hij van tevoren gezegd. ‘Meer dan tien man kunnen het niet zijn.’ Het geraas van de mortieren, de knallen, de explosies, vettige rook in haar neus, het bonken van haar hart: alles kwam weer boven. Tien man? Een overmacht aan meedogenloze, zwaarbewapende vechtjassen had hen opgewacht en binnen een paar uur lagen te veel van haar vrienden dood tussen de puinhopen. Toen de kapitein eindelijk beseftte dat het niet zou lukken om Maastricht te bevrijden, had hij de overlevenden het bevel gegeven zich terug te trekken tot buiten de stad.

Toen merkte Senna pas dat Yasmin ontbrak. Yasmin, die altijd als eerste uitrukte. Ze had de kapitein gesmeekt om toestemming om haar op te halen, want ze kon haar toch niet achterlaten? Natuurlijk had hij nee gezegd. Ze wist best dat hij geen levens op het spel kon zetten voor een dode. Maar Yasmin was niet als die anderen.

Achteraf begreep ze niet goed wat haar had bezielde om in de stille ochtenduren terug te keren naar het slagveld. Maar op dat moment kon ze alleen maar denken aan de kans dat Yasmin nog

leefde. Dat ze gewond was en ergens in de puinhopen van Maastricht op haar lag te wachten. Ze moest het proberen. Ze was lopend teruggegaan naar de plek waar ze zo kortgeleden onder vuur hadden gelegen.

De stad was dodelijk stil geweest. Her en der lagen gevallen: stuk voor stuk soldaten die ze had gekend. Geen enkele dode vijand. Ze sloop langs de geblakerde huizen, door de verwoeste straten naar een plein waar het gevecht het heftigst was geweest. En daar zag ze Yasmin zitten tegen een half ingestort muurtje, iets wat in betere tijden een fontein moest zijn geweest. Haar grijze ogen voorgoed gesloten. Een gaatje in haar voorhoofd.

De bewaker liet Senna's nek los en trok haar overeind. Ze draaide haar hoofd opzij zodat ze de kapitein kon aankijken. Toen ze met Yasmins slappe lichaam over haar schouder het kamp in was gelopen, had hij haar opgewacht, zijn ogen vol verwijten. De volgende dag was ze gearresteerd en veroordeeld als deserteur. Waarom wist ze niet. Ze had haar vermoedens. Iemand moest de schuld krijgen van de mislukte aanval op Limburg. De kapitein had haar opgeofferd. Hij had het op een akkoordje gegooid met de Geheime Dienst. Een andere verklaring was er niet.

Brandmerken en deportatie naar Fort Zwolle. Die straf had de rechter uitgesproken. Ze rilde. Wat haar te wachten stond in Fort Zwolle wist ze niet. En juist dat zat haar dwars. Als ze op missie ging, wist ze dat de dood elk moment kon komen. Dit was anders. Dit was erger.

De ambtenaar stak zijn hand op en knikte naar de beul. Senna zette zich schrap. Een van de bewakers ontblootte haar rechterarm voor de beul. Weg. Ze moest weg. Vluchten. Dekking zoeken. Een tweede bewaker kwam voor haar staan en legde zijn handen op haar schouders. Een man op leeftijd, gespiërd, grijzend met zachte blauwe ogen. 'Kijk mij aan, dan is het zo voorbij,' fluisterde hij. Hij verstevigde zijn greep op haar schouders.

Iets in zijn ogen stelde haar gerust. Ze ademde uit, vastbesloten geen kík te geven. Het gejoel van de menigte ebde weg.

Ze dacht dat ze er klaar voor was, maar het vuur kwam toch onverwacht. Een felle scheut flitste door haar arm, een gloeiendhete pijn die aanhield en aanhield. Zweet droop langs haar gezicht, vanbinnen gilde ze het uit, maar ze klemde haar kaken stijf op elkaar en negeerde de stank. Niemand, maar dan ook niemand zou haar horen gillen.

‘Genoeg.’ De stem van de oude bewaker kwam van heel ver. ‘Genoeg, zei ik.’

‘Dat bepaal ik wel.’ Dat was de ambtenaar

‘Ik stop ermee. Het wordt noodweer.’ Voor het eerst hoorde ze de stem van de beul. De bewakers lieten haar los en hoewel ze uit alle macht probeerde om te blijven staan, zakte ze door haar knieën. Vreemd genoeg was de pijn weg, al durfde ze niet naar haar arm te kijken. Ze keek over de menigte heen naar de kolken-de donderwolken boven de huizen. De grijsharige bewaker hielp haar overeind, zodat de beul een zwart goedje op haar arm kon smeren. Ze beet op haar tanden en concentreerde zich op zijn tatoeages. Tegelijkertijd sprongen haar vrienden op de eerste rij in de houding en salueerden. De kapitein bleef zitten.

‘Zitten of ik laat jullie allemaal arresteren,’ bulderde de ambtenaar. ‘Kapitein, houd je manschappen in toom.’

Eén voor één volgden de soldaten het bevel op, maar voor Senna was hun gebaar genoeg. Haar vrienden geloofden niet dat ze een verrader was.

Op dat moment knetterde er iets in de lucht, een bliksemschicht die samenviel met een harde donderklap en het begon te stortregenen. Vloekend maakte de beul zich uit de voeten. De ambtenaar riep hem iets na, maar hij kwam niet terug. De burgers op het plein renden weg, op zoek naar een schuilplaats voor het noodweer, weg van de bliksemschichten, hagelstenen en de rollende donder.

Julius

Met een diepe zucht gooide Julius Rademaker zijn preparaat in de gleuf van de verbrandingsoven. Hij staarde naar de wegstervende rode gloed. Weer hadden de witte bloedlichaampjes de strijd tegen het Vikingvirus verloren. De misdadigers uit Groot-Scandinavië hadden hun werk goed gedaan. Hun biologische wapen had miljoenen mensen in de Republiek gedood en was zelfs 25 jaar later nog steeds niet te verslaan. Virusremmers hielpen een beetje, maar geen enkel vaccin was tegen het virus opgewassen.

‘Kom nou kijken, ze gaan zo beginnen!’ Eva zat op haar knieën op de brede vensterbank, haar neus plat tegen het smoezelige raam van het laboratorium. Haar felrode paardenstaart lichtte op in de felle augustuszon. De camera die aan het plafond langzaam rondjes draaide reageerde abrupt op haar stem. Een rood lampje knipperde. Ze stak haar tong uit en draaide zich weer om naar het raam.

‘Ja, zo, ik wil dit even afmaken,’ zei hij. ‘Ben jij klaar met je werk?’

Ze keek om en lachte richting de camera. ‘Al lang.’

Julius schudde zijn hoofd. Voor zijn zusje was alles een wedstrijd. ‘Je bent nu eenmaal slimmer dan ik. Kwestie van goede genen,’ zei hij. Een leugen voor de camera, want hij wist best dat het aan zijn zwakke gezondheid lag dat hij niet al lang was gepromoveerd tot onderzoeker.

‘Kom nou kijken,’ zei ze. ‘Ik hoorde dat er vandaag een deserter bij zit. Ze is zo aan de beurt.’

‘Straks. Walter rekent erop dat ik deze serie afmaak.’

‘Het kan weken duren voordat papa terugkomt. Kom nou.’

‘Nog niet.’ Hij hield zijn ogen strak gericht op het nieuwe pre-

paraat onder de microscoop. Weer zag hij hoe bloedlichaampjes werden aangevallen, totdat er alleen viruscellen over waren. Hij woelde met zijn handen door zijn weerbarstige krullen. Wat kon hij ontdekken dat Walter niet allang wist? Niemand in de Republiek wist zoveel over het Vikingvirus als zijn vader.

Kon hij maar een nieuwe manier vinden om de code van het virus te kraken. Dan kon hij Walter helpen om een vaccin te maken dat wel werkte. Dan kon de regering de noodtoestand eindelijk opheffen en zouden de mensen in de Republiek weer in vrijheid leven. En Walter zou eindelijk trots op hem zijn.

Ach, het was maar een fantasie, dacht hij en hij schoof ook dit preparaat in de verbrandingsoven. Als Walter geen manier had gevonden om het virus te bestrijden, waarom zou dat hem dan wel lukken?

‘Je ziet eruit als een ouderwetse professor,’ onderbrak Eva zijn gedachtegang. ‘Kom je nu eindelijk?’

‘Nog even.’

Wanneer zou Walter thuiskomen? Drie weken geleden was hij niet teruggekeerd na een afspraak in het Enclavehuis. Een ambtenaar was aan de deur gekomen om te melden dat Walter tijdelijk naar Fort Zwolle was overgeplaatst en dat het laboratorium tot nader order was gesloten. Al die tijd hadden ze niets gehoord. Was hij overgeplaatst of gedeporteerd? Zat hij daar vrijwillig? Ze konden het niemand vragen.

Omdat Julius en Eva in het appartement boven het lab woonden, hadden ze toestemming om in het lege laboratorium door te werken: Eva aan opdrachten voor haar studie en Julius aan routineklussen. Ondertussen werkte hij in het geniep ook aan zijn eigen experimenten met het Vikingvirus.

Natuurlijk was Eva achter zijn geheim gekomen. Hij kon nu eenmaal niets voor haar verbergen. Enthousiast was ze niet. ‘Als de Geheime Dienst ontdekt dat jij rotzooit met dat virus, deporteren ze je zo naar Fort Zwolle.’

Hij had zich niets van haar verwijten aangetrokken. Zolang hij ervoor zorgde dat de camera's niet registreerden wat hij precies deed, kon hem toch niets gebeuren?

Terwijl hij het zoveelste preparaat klaarzette, liet hij zijn ogen glijden over de grijze muren, de afgebladderde verf en de camera's boven de deuren. In de hoek bij het raam achterin het lab stond de enige computer die werkte, al kostte het elke dag meer moeite om het ding aan de praat te krijgen.

Toen Eva hem weer riep, ging hij naast haar staan voor het raam, met zijn rug naar de camera aan het plafond. Zwijgend keken ze naar het schavot op het plein met de wachtende veroordeelden en de juichende menigte.

'Ik word hier misselijk van,' mompelde hij.

Eva kniep in zijn arm. 'We hoeven niet te kijken. Kan ik je helpen met je experiment? En nu geen smoesjes, wat jij kan, kan ik ook.' Ze sprong van de vensterbank.

Julius gaf haar schone handschoenen en ging naast haar zitten. 'Ik moet een nieuwe methode bedenken voordat alle bloedmonsters op zijn.'

'Laat mij eens.' Na een poosje keek ze op. 'Ik zie wat je bedoelt. Dit werkt zo niet. Heb je gekeken naar de DNA-profielen?'

'Ja, maar ik heb geen idee van wie die bloedmonsters zijn. Dus wat voor zin heeft dat?'

'Nee joh, je moet niet meteen opgeven. Heb je een test gedaan met je eigen bloed? Waarom niet? Dan weet je zeker of je methode werkt. Jij eerst. Geef me je arm.'

Voordat hij kon protesteren, prikte ze in zijn vinger en liet ze een bloeddruppel op een nieuw plaatje vallen. Ze stelde de microscoop in.

Julius keek om naar de lens van de camera die recht op haar rug was gericht. Als ze nu maar niets stoms zei. Hij boog over haar heen.

'Eva, pas nou op, de camera,' fluisterde hij, maar ze ging door

alsof hij niet naast haar stond. Geërgerd stond hij op. 'Eva, stoppen. Ik ga morgen verder.'

Ze keek naar hem op. 'Ik ben bijna klaar.' Zonder hem iets te laten zien, gooide ze het preparaat in de gleuf van de oven. 'Nu ik.'

Om niet meer aandacht te trekken, liet hij haar begaan en zei niets toen ze draaide aan de microscoop en riep dat het resultaat hetzelfde was. Aan haar stem kon hij horen dat ze loog. Ze stond op en trok hem mee naar het raam.

Tegen hem aan leunend fluisterde ze: 'Jouw bloed heeft het Vikingvirus verslagen. In jouw preparaat zag ik alleen gezonde cellen. Het virus was weg.'

Buiten werd de hand van een gevangene afgehakt. Julius zag het maar half. 'Dat is onmogelijk.'

'Dat dacht ik ook. Ik probeer iets anders. Geef me je DNA-pasje even.'

'Hier, maar waarom...'

Ze schudde haar hoofd en sloeg een arm om hem heen. Daarna trok ze vinnig aan zijn haar en haalde een doosje uit haar broekzak. Julius fronste. Hoe kwam ze aan Walters DNA-tester? Hij probeerde rustig te blijven, niet de aandacht van de camera te trekken terwijl ze het apparaatje openklapte en een paar van zijn haren in het mechaniek stopte. Er ging een geel lichtje branden. Toen het begon te knippen duwde ze zijn pasje in een gleuf aan de zijkant. Bijna onmiddellijk werd het lichtje rood.

Met trillende handen nam hij de tester van haar over. Het ding was vast kapot. Ze begreep hem zonder woorden en gaf hem een lange haar aan. Zwijgend herhaalden ze de procedure met haar eigen pasje. Het lichtje werd groen.

Julius dwong zichzelf uit te kijken over het plein, alsof het hem interesseerde wat daar gebeurde. Als de Geheime Dienst erachter kwam dat hij een valse DNA-pas had, zouden ze hem zonder pardon op dat schavot zetten om hem daarna naar Fort

Zwolle te sturen. Hij slikte en probeerde kalm te blijven. Hoe kon hij een valse pas hebben? Walter had de DNA-testen voor hem en Eva persoonlijk uitgevoerd. Dat deed hij voor iedereen die in het lab werkte. Hij keek omhoog naar de camera aan het plafond. De lens was recht op hen gericht. Hoelang al? Hadden de toeschouwers van de Geheime Dienst gezien wat Eva had gedaan?

Hij zag aan haar ogen dat ze hetzelfde dacht. Ze propte de tester in haar broekzak en schonk hem een gemaakte glimlach. 'Zullen we zo naar boven gaan? Of moet je nog iets doen?'

'Ik ruim even op.' Hij liep naar zijn werkstation om de overgebleven glaasjes weg te gooien. Zijn handen beefden terwijl hij alle sporen van zijn werk zorgvuldig wegveegde.

'De deserteur is aan de beurt,' zei Eva vanaf de vensterbank. Hij kwam naast haar staan en ze sloeg een arm om zijn middel. Een jonge vrouw met korte donkere krullen in een uniform zonder kentekens stond fier rechtop tussen de enclavebewakers. Ze stak haar arm uit naar de gemaskerde beul die een gloeiende ijzeren staaf uit het vuur haalde.

De beul was net klaar toen het onweer losbarstte. In een mum van tijd was het plein leeg. Een fascinerend schouwspel van bliksemschichten en slagregens volgde. Dit was een echte bui, zo één die uren aanhield met een hoeveelheid regen die de ont-heemdenkampen buiten de poorten van de enclave wekenlang van drinkwater zou voorzien. En natte voeten. De stuiterende hagelstenen vormden een wit tapijt dat de omgevallen stoelen bedekte. Hagel in augustus, dacht Julius. Hoeveel erger kan het worden?